

Seminar na temu "Digitalizacija i valorizacija biljnih genetičkih resursa" u okviru projekta bilateralne saradnje između Bugarske i Slovačke, finansiranog od strane fonda "Naučna istraživanja"

Автор(и): доц. д-р Николая Велчева, ИРГР Садово

Дата: 29.06.2025 Брой: 6/2025

U periodu od 15. do 21. juna 2025. godine, održan je drugi radni sastanak i seminar za projekat DIGIVALPGR, ugovor br. KP-06-Slovačka-9/13.08.2024 FNI, uz učešće bugarskih i slovačkih naučnika, uključujući mlade naučnike, doktore nauka, postdoktorske istraživače i specijaliste iz tri naučne organizacije – Istraživački centar za biljnu proizvodnju Piešťany, deo Nacionalnog poljoprivrednog i prehrambenog centra u Slovačkoj, Institut za

biljne genetičke resurse u Sadovu (Poljoprivredna akademija) i Plovdivski univerzitet "Paisii Hilendarski", Katedra za "Računarske sisteme".

Slovačke naučnike je u IPGR-u dočekalo rukovodstvo Instituta, predstavljeno direktorom vanr. prof. dr. Katyom Uzundzhalievom i zamenikom direktora prof. dr. Veselinom Mashevom. Potpisan je Memorandum o naučnoj saradnji između slovačkih i bugarskih banaka gena.

Program rada seminara obuhvatio je predstavljanje izveštaja – privremenih izveštaja sa postignutim rezultatima u okviru projekta, od strane lidera dva naučna tima - vanr. prof. dr. Nikolaye Velcheve iz IPGR-a za Bugarsku i dr. Ľubomíra Mendela za Slovačku. Prof. dr. Asya Stoyanova-Doycheva i glavni asistent prof. dr. Pencho Malinov sa Plovdivskog univerziteta predstavili su informativne aktivnosti projekta – modul za ekspedicije i mobilnu aplikaciju za dokumentaciju. Posetena je demonstraciona bašta sa bugarskim i slovačkim uzorcima pasulja i graška. Protokol za dugoročno skladištenje biljnih genetičkih resursa u Nacionalnoj banci gena predstavila je prof. dr. Gergana Desheva. Gosti su takođe posetili Muzej poljoprivredne nauke u Sadovu.

Naučni program obuhvatio je posete:

Centar za sistemsku biologiju biljaka i biotehnologiju – PlantaSYST u Plovdivu

Centar za akvaponiku

Muzej konja i Muzej Poljoprivrednog fakulteta na Tračkom univerzitetu u Staroj Zagori

Vinarija DiVes Estate na istorijskom brdu Simeonov Hill blizu Aheloja i polja lavande sa pet bugarskih sorti

Bugarski i slovački naučnici upoznati su sa proizvodima koje nudi kompanija "Medi Plus R", dugogodišnji partner IPGR-a – biostimulans Amalgerol Essence i bakterije koje fiksiraju azot, pogodne za organsku i konvencionalnu poljoprivredu.

Organizovana je zajednička ekspedicija za prikupljanje lokalnih sorti i posetu poljoprivredniku u regionu Jambol, koji čuva *na farmi* tradicionalne sorte raznih žitarica, mahunarki, povrća, lekovitih vrsta i začina. Dobijene su vredne informacije u vezi sa uzgojem useva, njihovim specifičnim karakteristikama i zahtevima, načinima upotrebe proizvoda itd.

Projektni tim izražava iskrenu zahvalnost svim kolegama i partnerima koji su nas ljubazno ugostili, posvetili svoje vreme da nas upoznaju sa svojim radom i omogućili nam razmenu iskustava i dobrih praksi. Glavni ekspert Simona Cheperigova i asistent Valko Neshev (doktorand na pola radnog vremena) iz IPGR-a, i glavni asistent prof. dr. Sebiha Madanska sa Plovdivskog univerziteta, član bugarskog projektnog tima, aktivno su učestvovali u organizaciji aktivnosti i poseta.

Kulturni program seminara obuhvatio je posete znamenitostima kao što su Episkopska bazilika Filipopolisa, Arhitektonsko-istorijski rezervat Stari Plovdiv, istorijski obilazak antičkog grada Nesebar i tradicionalno bugarsko veče u restoranu "Megdana" u Plovdivu uz folklorni program i nacionalna jela.

Zajednički istraživački rad partnerskih timova na DIGIVALPGR "Digitalizacija i valorizacija lokalnih biljnih genetičkih resursa u Bugarskoj i Slovačkoj u okviru održavanja usaglašenosti i interoperabilnosti u evropskom prostoru iz Bugarske i Slovačke" se nastavlja. Trenutne informacije o svim aktivnostima i rezultatima objavljene su na posvećenoj Facebook stranici projekta: Digivalpgr Project <https://www.facebook.com/profile.php?id=61566160605886>